

Čaj

- **je pochutina** =
- obsahuje **alkaloid kofein** – až **4,5 %** - působí **povzbudivě na CNS a na krevní oběh**
- **čaj je méně povzbudivý než káva**
- jsou listy čajovníků (čínský, cejlonský, ...)
- státy produkující čaj -

1) sklizeň

- z keře se sklízí **tzv. fleš = výhonek s maximálně 4 listy**
- **ruční sběr** (na kvalitu - **pouze určená velikost lístků**)
- **strojový sběr** - sklízí se kombajny lístky různých velikostí - rozhodující **je množství**

2) druhy čajů podle zpracování listů v pěstitelské zemi

- **zelené** – listy se pouze suší
- **bílé** – nejjemnější zelený čaj z velmi mladých lístků (lístky mají chloupky), listy se pouze suší
- **červené** – částečně fermentované (rozkladný proces) a usušené
- **černé** – **fermentované** a usušené (rozkladným procesem vzniká barva čaje, aroma a chuť)

3) skladování čaje

sucho, T do 15°C, **chránit před UV zářením a teplem, odděleně od zboží s výraznými pachy**
minimální trvanlivost -

4) vady vznikající při skladování čaje

cizí pachy, plísňe ve vlhkém prostředí (zatuchlost), vyčichlost

5) tržní druhy

- **černé, zelené, bílé, červené** - sypané nebo v nálevových sáčcích
- **ochucené čaje** -
- květinové **vícenálevové** čaje -
- **aromatizovaný čaj** – ovoněný, beze změny chuti -
- **ovocný čaj** - neobsahuje čajové lístky, jen dužinu jablek, kůru citrusů, další ochucující plody

6) příprava čajů

- **černé** – **ranní** (spařit max. 1 min), ostatní asi 3 min vroucí vodou
- **zelené a bílé** – spařit 3-5 minut vodou 75 – 85°C
- **Delším spařováním se uvolňují trpké třísloviny!**

Otázky k tématu čaj:

1. Proč se čaj řadí mezi pochutiny?
2. Jaký účinek má čaj na lidský organismus?
3. Které státy patří mezi největší producenty čaje?
4. Co to je „fleš“ a jakým způsobem se sklízí?
5. Rozdělte čaje podle způsobu zpracování čajových listů!
6. Popište správné způsoby přípravy čajových nálevů u jednotlivých typů čaje!
7. Vysvětlete rozdíl mezi ovocným a aromatizovaným čajem!
8. Co jsou květinové vícenálevové čaje?
9. Jaké podmínky je nutno dodržet při skladování a vystavování čaje, aby nedošlo ke snížení jeho jakosti?